

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **T. B. H.**, zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2015, č. j. MV-19543-9/SO-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 9. 2017, č. j. 22 A 78/2015 - 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 14. 9. 2017, č. j. 22 A 78/2015 - 22, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2015, č. j. MV-19543-9/SO-2015, (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím bylo změněno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 11. 11. 2014, č. j. OAM-15121-16/TP-2014, (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta

žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu na území České republiky dle ustanovení § 87k odst. 1 písm. a), jakož i písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), tedy že a) je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a že b) se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Napadeným rozhodnutím bylo prvostupňové rozhodnutí změněno tak, že žádost žalobce byla zamítnuta toliko dle ustanovení § 87k odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tj. proto, že se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu tím, že účelově uzavřel manželství.

[2] Žalobce v žalobě namítal, že užití § 87k odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců nebylo na místě, neboť předpokládá, že žadatel se dopustil obcházení zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Žalovaný však neuvedl žádnou úvahu, ze které by bylo zřejmé, že se touto zákonnou podmínkou vůbec zabýval. Manželství nebylo uzavřeno s cílem získat povolení k trvalému pobytu, neboť manželstvím se pro žalobce získání povolení k trvalému pobytu po pěti letech nepřetržitého pobytu na území pouze zkomplikovalo. Dále žalobce namítal, že nemohl předpokládat, že v řízení se bude vycházet z výslechů z řízení o povolení k přechodnému pobytu a výpisu z rejstříku trestů, neboť tyto nebyly uvedeny jako podklady při posuzování jeho žádosti o povolení k trvalému pobytu, a proto se k nim nemohl vyjádřit. Kdyby žalobce věděl, že výslech má sloužit jako podklad rozhodnutí i v jiném řízení, využil by svého práva na právní pomoc.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku přisvědčil žalobci, že v případě zamítnutí žádosti podle § 87k odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je třeba prokázat nejen obcházení zákona, ale i úmysl tímto obcházením zákona získat povolení k trvalému pobytu. Úmysl, jakožto vnitřní hnutí mysli, lze v řízení seznat – pokud není účastníkem přiznán – toliko ze skutečností vnějšího světa, jejichž prostřednictvím se navenek projevuje. Právě tyto skutečnosti byly správními orgány v řízení dostatečně zjištěny a také popsány. Správní orgány zjistily, že manželství žalobce s polskou stání občankou bylo uzavřeno fingovaně, kdy manželé nesdílejí společnou domácnost ani se neshodují co do podstatných záležitostí, které tvoří obvyklou náplň manželského soužití. Žalobce ostatně ani nezpochybňuje zjištění správních orgánů ohledně fingovanosti jeho manželství. Za situace, kdy fingované manželství ve spojení s právní úpravou umožňuje dosáhnout cizinci na pobytové oprávnění, které dosud neměl a na které by jinak neměl nárok, je úmysl cizince dán. Cizinec může ovšem i v takovém případě tvrdit a prokazovat, že fingoval manželství za jiným účelem, ovšem to se v projednávané věci nestalo.

[4] Tvrzení žalobce, že na pobytové oprávnění měl nárok i bez uzavřeného manželství, protože pobýval na území ČR nepřetržitě déle než pět let, je v rozporu se zákonem. S ohledem na to, že byl opakovaně odsouzen za úmyslné trestné činy, by jeho žádost v režimu § 68 a násl. zákona o pobytu cizinců nemohla být úspěšná, neboť nesplňoval podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 75 odst. 1 ve spojení s § 174 zákona o pobytu cizinců. Právě sňatkem s občankou členského státu Evropské unie mohl této podmínce, kterou nesplňoval, uniknout. Krajský soud shrnul, že úmysl žadatele získat povolení k trvalému pobytu dle § 87k odst. 1 písm. b) se má za prokázaný, jestliže je zjištěno, že 1)

účelově uzavřel manželství nebo jinak obcházel zákon, 2) s uzavřeným manželstvím nebo jinou skutečností – pokud by nebyla učiněna in fraudem legis – zákon spojuje právo dosáhnout na požadované pobytové oprávnění, na něž by jinak žadatel nedosáhl, a 3) nebyl tvrzen ani prokázán jiný výlučný cíl jeho jednání, spočívající v účelovém uzavření manželství nebo jiném obcházení zákona. Uvedené tři podmínky byly podle krajského soudu v dané věci beze zbytku splněny.

[5] Pokud se týče námitky, že prvostupňový orgán pochybil, když při nahlížení právního zástupce do spisu v protokole uvedl, že spis o žádosti o přechodný pobyt, není podkladem rozhodnutí, a následně protokoly z něj učinil stěžejními podklady svého rozhodnutí, pak krajský soud ve vztahu k provostupňovému orgánu dává žalobci zcela za pravdu. V protokolu ze dne 5. 11. 2014 byl zástupce žalobce výslovně ujištěn, že uvedený spis je z podkladů rozhodnutí vyloučen. Za takové situace legitimně předpokládal, že obsah tohoto spisu nebude podkladem rozhodnutí a k tomuto se nevyjadřoval. Vycházel-li následně prvostupňový orgán z obsahu tohoto spisu, jako ze stěžejního důkazu, upřel tím žalobci právo vyjádřit se k podkladům řízení a zatížil své řízení vadou. Nicméně správní řízení tvoří jeden celek do pravomocného rozhodnutí; vady řízení nebo rozhodnutí v I. stupni lze odstranit v řízení odvolacím. Jak vyplývá z obsahu odvolacího spisu, prostor k seznámení se se sporným spisem i k vyjádření se k němu žalobce v odvolacím řízení dostal, takže vada prvostupňového řízení tím byla zhojena. Námitka, že protokoly o výsleších z jednoho řízení nemohou být užity v jiném řízení, je ve zřejmém rozporu s dikcí § 50 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), který jako s podklady rozhodnutí výslovně počítá se skutečnostmi známými správnímu orgánu z úřední činnosti či podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci. Právo nechat se zastoupit v řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu žalobci nikdo neupíral, a to, že ho nevyužil pro svou neznalost zákona, nečiní protokoly v daném řízení učiněné nevyužitelnými v jiných správních řízeních. Z výše uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[6] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, a to z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a z důvodu nesprávného zjištění skutkové podstaty v řízení před soudem i před správními orgány.

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti zrekapituloval žalobní námitky. V listopadu 2012 podal žádost o povolení k trvalému pobytu po pěti letech nepřetržitého pobytu, a to podle § 68 zákona o pobytu cizinců. V průběhu řízení, dne 25. 4. 2014 uzavřel manželství s polskou státní příslušnicí. Správní orgán překvalifikoval žádost na žádost podle § 87g/1 písm. a) (správně § 87h odst. 1 písm.a/ - pozn. NSS) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel na radu svého právního zástupce sám z opatrnosti podal 20. 8. 2014 novou žádost dle § 87h/1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, která je předmětem tohoto řízení. Vzhledem k tomu, že

řízení o nové žádosti dospělo až do stadia meritorního posouzení, je zřejmé, že ani žalovaná si při svém rozhodování nebyla jistá, zda při „překvalifikování“ předchozí žádosti bylo postupováno správně, neboť neshledala překážku řízení podle § 48 odst. 1 s. ř.

[8] Ustanovení § 87k odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců předpokládá, že žadatel se dopustil obcházení zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Žalovaný však neuvedl žádnou úvahu, ze které by bylo zřejmé, že se touto podmínkou vůbec zabýval. Manželství nebylo uzavřeno s cílem získat povolení k trvalému pobytu, protože rozhodnou skutečností bylo uplynutí doby 5 let nepřetržitého pobytu na území, ne uzavření manželství. Sňatkem stěžovatel nezískal žádnou výhodu, pouze na něho dopadla výluka uvedena v § 65 odst. 2 zákona o pobytu cizinců a tím se pro něj získání povolení k trvalému pobytu po pěti letech nepřetržitého pobytu na území zkomplikovalo.

[9] Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že by jeho žádost o pobyt podle § 68 zákona o pobytu cizinců nemohla být úspěšná, protože přestal splňovat podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 75 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Nesplnění podmínky trestní zachovalosti není důvodem pro zamítnutí žádosti podle § 75 odst. 1 ale podle § 75 odst. 2, kdy je správní orgán povinen zkoumat zásah do rodinného a soukromého života a nesplnění trestní zachovalosti neznamená, že by žádost nemohla být úspěšná. Je tedy zjevné, že i bez uzavření sňatku s polskou státní příslušnicí by zůstal stěžovatelův nárok na povolení trvalého pobytu zachován i přes jeho odsouzení, ke kterému došlo pro bagatelní příčiny. Krajský soud opomněl i fakt, že stěžovatel podal nejprve žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 68 zákona o pobytu cizinců, a teprve v průběhu řízení byl správním orgánem dotlačen k podání žádosti o trvalý pobyt jako rodinný příslušník občana EU.

[10] Žádost byla zamítnuta výlučně na základě výslechů stěžovatele a jeho manželky provedených v řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu. Kdyby je správní orgán informoval, že výslech má sloužit jako podklad pro rozhodnutí v jiném řízení, stěžovatel by využil právo na právní pomoc. Správní orgán je o tomto neinformoval a výslechy jsou proto v jiných řízeních nepoužitelné. Stěžovatel nesouhlasí se způsobem, jakým se krajský soud s touto námitkou vypořádal. Ustanovení § 50 odst. 1 s. ř., tak jak jej vykládá krajský soud, se dostává do rozporu s čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Každý účastník řízení, který je vyslýchán, předpokládá, že výslech bude použit jako důkaz v tom řízení, ve kterém je prováděn. Právě na základě tohoto předpokladu zvažuje využití svého práva na právní zastoupení. Aby využití práva na zastoupení mohl zodpovědně zvážit, měl by jej správní orgán výslovně poučit, že protokol o výslechu může být použit i v jiném řízení. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[11] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou, je včasná a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[13] Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

[14] Ze správního spisu bylo zjištěno, že stěžovatel uzavřel dne 25. 4. 2014 sňatek s polskou státní příslušnicí. Stěžovatel podal dne 20. 8. 2014 žádost o povolení k trvalému pobytu v pozici rodinného příslušníka občana Evropské unie, a to dle § 87h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tedy z důvodu, že uplynulo 5 let jeho nepřetržitého pobytu na území ČR. Správní orgán vycházel při posouzení účelovosti manželství z výpovědí stěžovatele a jeho manželky, které učinili: stěžovatel 8. 7. 2014 a jeho manželka 9. 7. 2014 v rámci řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu. Manželka byla předvolána již na 8. 7. 2014, podle výpovědi stěžovatele měla přijít později, protože domlouvala tlumočníka. Manželka však nepřišla a na druhý den uvedla, že musela zůstat u svého tříletého syna, protože byl po operaci uší. Ve výpovědích se objevila řada rozporů – ohledně otázek kdo navrhl svatbu, co měli oblečeno na svatbě, informace o rodičích novomanželů, informace o společných zájmech a slavení svátků, jakož i neznalost roku narození žalobce ze strany jeho manželky. Z výpovědi manželky pak vyplynulo, že jí stěžovatel za sňatek přislíbil otevření obchodu. Z obou výpovědí vyplynulo, že manželé nesdílejí společnou domácnost. Manželka stěžovatele pouze navštěvuje, protože žije se svým synem v K.. Po podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí nahlížel zástupce stěžovatele dne 14. 4. 2015 do spisu.

[15] Nejvyšší správní soud dále z úřední činnosti (ze správního spisu č. j. MV-101333/SO-2016, předloženého správním orgánem k věci vedené pod sp. zn. 5 Azs 54/2018) zjistil, že žádost stěžovatele ze dne 8. 11. 2012 o povolení k trvalému pobytu podle § 68 zákona o pobytu cizinců byla rozhodnutím ze dne 18. 1. 2013, č. j. OAM-24622-11/TP-2012, zamítnuta z důvodu, že žadatel nesplnil podmínku trestní zachovalosti (§ 75 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců). Proti rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, na základě kterého žalovaná toto rozhodnutí zrušila a věc vrátila orgánu I. stupně, z důvodu, že stěžovatel se stal rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a je nutné odvolatele vyzvat, aby upřesnil, o jaký pobytový titul žádá. Toto řízení, které bylo dne 19. 10. 2014 překvalifikováno na řízení o žádosti podle § 87h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, skončilo vydáním zamítavého rozhodnutí dne 17. 4. 2016, č. j. OAM-24622-43/TP-2012, a předmětem přezkumu ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 Azs 54/2018.

[16] Zákon o pobytu cizinců upravuje v hlavě IV *trvalý pobyt na území*. Z § 65 odst. 2 tohoto zákona vyplývá, že ustanovení této hlavy se nevztahuje na občana Evropské unie a s výjimkou § 83 až 85 na jeho rodinného příslušníka. Pokud se stěžovatel stal rodinným příslušníkem občana EU, jeho žádost spadá pod hlavu IVa *Pobyt občana Evropské unie a jeho rodinných příslušníků na území*. Hlava IVa obsahuje samostatné důvody pro zamítnutí

žádosti o povolení k trvalému pobytu v § 87k, a tedy důvody pro nevydání povolení k trvalému pobytu podle § 75, spadající pod hlavu IV, se v případě žádosti rodinného příslušníka občana EU neuplatní.

[17] Podle § 87h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, *Ministerstvo vydá rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie na jeho žádost povolení k trvalému pobytu po 5 letech jeho nepřetržitého přechodného pobytu na území.* Podle § 87k odst. 1 písm. b) téhož zákona, „*Ministerstvo žádost o povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.*“

[18] Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že i bez uzavření sňatku s polskou státní příslušnicí by zůstal jeho nárok na povolení trvalého pobytu zachován, a to i přes jeho odsouzení. Stěžovatel poukazuje na to, že nesplnění podmínky trestní zachovalosti je důvodem pro zamítnutí žádosti podle § 75 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, ne podle § 75 odst. 1, jak uvedl krajský soud.

[19] Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že nesplnění podmínky trestní zachovalosti se původně nacházelo v § 75 odst. 2, novelou provedenou zákonem č. 222/2017 Sb., účinnou od 15. 8. 2017, je tento důvod pro zamítnutí žádosti o trvalý pobyt v § 75 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Podle přechodných ustanovení zákona č. 222/2017 Sb., se řízení podle zákona č. 326/1999 Sb. zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle § 75 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců ve znění před výše uvedenou novelou přitom platilo, že „*Ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dále zamítne, jestliže c) cizinec nesplňuje podmínku trestní zachovalosti (§ 174), za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.*“ Ve vztahu k žádosti stěžovatele z listopadu 2012 podle § 68 zákona o pobytu cizinců tak bylo v případě zamítnutí žádosti samotné nesplnění podmínky trestní zachovalosti nezbytné zabývat se i otázkou přiměřenosti rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života, a je skutečností, že krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku chybně uvedl označení odstavce citovaného předmětného zákonného ustanovení (§ 75 odst. 1), v jehož smyslu stěžovatel nesplňoval podmínku trestní zachovalosti. To však nemělo vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

[20] Nejvyšší správní soud z úřední činnosti zjistil, že žádost stěžovatele dne 8. 11. 2012 o povolení k trvalému pobytu podle § 68 zákona o pobytu cizinců byla rozhodnutím ze dne 18. 1. 2013 zamítnuta z důvodu, že žadatel nesplnil podmínku trestní zachovalosti podle § 75 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, přičemž správní orgán neshledal, že by rozhodnutí znamenalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Toto rozhodnutí bylo později zrušeno, přičemž důvodem pro zrušení byla skutečnost, že stěžovatel se stal sňatkem s polskou státní příslušnicí rodinným příslušníkem občana EU. Tvrzení stěžovatele, že na pobytové oprávnění by měl nárok i bez uzavřeného manželství, tak není správné, neboť je zřejmé, že stěžovatel se svojí žádostí v režimu § 68 zákona o

pobytu cizinců u prvostupňového orgánu úspěšný nebyl a proto krajský soud věcně nepochybil, když konstatoval, že stěžovatel by nebyl úspěšný pro nesplnění podmínky trestní zachovalosti (byť namísto § 75 odst. 2 písm. c/ nesprávně odkázal na § 75 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Poté, co stěžovatel uzavřel sňatek s polskou státní příslušnicí, už nemohl spadat pod režim § 68 zákona o pobytu cizinců, čehož si je vědom sám stěžovatel.

[21] Nejvyšší správní soud připomíná, že předmětem tohoto řízení je žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 87h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ze dne 20. 8. 2014, tedy žádost rodinného příslušníka občana Evropské unie po 5 letech nepřetržitého pobytu. Krajský soud v napadeném rozsudku vymezil tři podmínky, při jejichž splnění má za prokázaný úmysl získat povolení k trvalému pobytu podle § 87k odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Jednou z nich je, že fingované manželství ve spojení s právní úpravou umožňuje dosáhnout cizinci na pobytové oprávnění, které dosud neměl a na které by jinak neměl nárok. Tuto podmínku je nutné posuzovat ve vztahu k podané žádosti a pobytového oprávnění, o které se stěžovatel snažil. Bez uzavření manželství by se stěžovatel nestal rodinným příslušníkem občana EU a žádost o trvalý pobyt v režimu § 87h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců by nemohla být úspěšná. Jak bylo výše uvedeno, před uzavřením manželství stěžovatel nebyl v režimu § 68 zákona o pobytu cizinců stěžovatel úspěšný, neboť nesplňoval podmínky trestní zachovalosti. Manželstvím s občanem Evropské unie se dostal do výhodnější pozice, protože v případě rodinných příslušníků občanů EU není nesplnění podmínky trestní zachovalosti důvodem pro zamítnutí žádosti o trvalý pobyt. V případě rodinného příslušníka občana EU tak ne každé odsouzení pro trestný čin znamená zamítnutí žádosti o trvalý pobyt (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2009, č. j. 5 As 51/2009 - 68). Nejvyšší správní soud proto nesouhlasí se stěžovatelem v tom, že sňatkem žádnou výhodu nezískal. Taktéž nemůže souhlasit se stěžovatelem v tom, že by byl správním orgánem dotlačen k podání žádosti o trvalý pobyt jako rodinný příslušník občana EU. Rozhodnutí uzavřít sňatek učinil stěžovatel nepochybně dobrovolně. Správnímu orgánu nelze vytýkat, že v návaznosti na tuto skutečnost posuzoval jeho žádost podle příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel v řízení před krajským soudem nezpochybňoval konkrétní skutková zjištění správních orgánů svědčící účelovosti jeho manželství a stejně tak ani kasační důvody podle jejich obsahu do zjištění skutkového stavu ze strany žalované nesměřují.

[22] Stěžovatel dále namítá, že žádost byla zamítnuta výlučně na základě výslechu stěžovatele a jeho manželky provedených v řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu. Podle § 50 odst. 1 s. ř., „[p]*odklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé*.“ Ze správního spisu vyplývá, že žalovaná vycházela z výslechů provedených v řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu a rozhodnutí ze dne 4. 8. 2014, č. j. OAM-7362-21/PP-2014, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o vydání povolení k přechodnému pobytu z důvodu, že stěžovatel se dopustil obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, když účelově uzavřel manželství. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 11. 2011, č. j. 4 As 23/2011 - 88 konstatoval, že „[s]*právní orgán*

postupuje v důkazním řízení podle § 51 správního řádu. Užije každý důkazní prostředek, který je vhodný ke zjištění stavu věci. Mimo jiné jde také o listiny. Jako listinný důkaz může sloužit rovněž konkrétní část jiného spisu (rozhodnutí, posudek, výpověď, protokol apod.), pokud je jako listinný důkaz provedena a hodnocena i ve smyslu § 53 odst. 3 správního řádu. (...) Z tohoto hlediska není vůbec vyloučeno použít jako důkaz listinu jiného spisu, pakliže je hodnocena ve vztahu k řízení, ve kterém je nově takový důkaz proveden." Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem v závěru, že protokoly o výsleších z jednoho řízení mohou být použity v jiném řízení, neboť § 50 odst. 1 s. ř. počítá s tím, že podkladem rozhodnutí mohou být i skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, a toto opakovaně potvrdila i judikatura. Lze jen dodat, že první výpověď k okolnostem uzavření manželství v případech, kdy má správní orgán podezření o účelovosti sňatku, může být klíčovým důkazem, neboť u opakovaného výslechu se mohou manželé na odpovědích předem domluvit. I z tohoto důvodu je logické, když správní orgán vychází z protokolů o výsleších ohledně uzavření manželství cizince pořízených v rámci jiného řízení. Nejvyšší správní soud se neztotožňuje se stěžovatelem v tom, že by byl výklad § 50 odst. 1 s. ř., učiněný krajským soudem, v rozporu s čl. 37 odst. 2 Listiny. Podle čl. 37 odst. 2 Listiny, „[k]*aždý má právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení*. O právu na právní pomoc by měla být dotyčná osoba poučena. Z kopií protokolů o výslechu žadatele a jeho manželky vyplývá, že oba byli poučeni o tom, že jsou oprávnění dát se zastupovat zmocněncem na základě plné moci. Pokud správní orgán stěžovatele nepoučil o možnosti použít protokol o výslechu v jiném řízení, nezasáhl tím do jeho práva nechat se zastupovat případně požádat o právní pomoc.

[23] Stěžovatel v žalobě i kasační stížnosti zmiňuje řízení o jeho žádosti z listopadu 2012 a naznačuje, že správní orgán neshledal překážku v řízení podle § 48 odst. 1 s. ř. Nejvyšší správní soud proto ověřil časovou souslednost řízení o žádosti ze dne 8. 11. 2012 o trvalý pobyt podle § 68 zákona o pobytu cizinců, která byla později překvalifikována na žádost o trvalý pobyt rodinného příslušníka občana EU, a řízení o žádosti ze dne 20. 8. 2014 o povolení k trvalému pobytu podle § 87h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců (tedy rodinného příslušníka občana EU). Nejvyšší správní soud z porovnání spisového materiálu ve věci vedené pod sp. zn. 5 Azs 54/2018 zjistil, že řízení v nyní posuzované věci bylo zahájeno dne 20. 8. 2014, v době kdy ve druhém řízení došlo rozhodnutím ze dne 19. 6. 2014, č. j. MV-27600-5/SO-2013, ke zrušení prvostupňového rozhodnutí se závěrem, že správní orgán musí odvolatele vyzvat, aby upřesnil, o jaký pobytový titul žádá. K překvalifikování tohoto řízení ze strany správního orgánu došlo až dne 19. 10. 2014, tedy v době, kdy již běželo nyní přezkoumávané řízení. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud pouze stručně uvádí, že neshledal, že by se v nyní posuzovaném případě mohlo jednat o řízení, které mělo být pro překážku litispendence zastaveno. Ze všech výše uvedených důvodů neshledal Nejvyšší správní soud kasační námitky stěžovatele důvodnými.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl. O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec její běžné činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalobce nemá právo na

náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalované se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu